

15 MEI 1910.

AFLEVERING 2.

REDACTIE:

E. HEIMANS, AMSTERDAM,
JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

ADRES DER REDACTIE:
PL. MUIDERGRACHT 55, AMSTERDAM.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

ADMINISTRATRICE:

A. W. L. VERSLUYS-POELMAN,
2e OOSTERPARKSTRAAT 223, AMSTERDAM.

Prijs per jaar / 4.80.

VOGELFOTOGRAFIE IN NEDERLAND.

HET *Algemeen Handelsblad* mag er grootsch op zijn den stoot te hebben gegeven tot het fotografeeren van in Nederland in 't wild levende vogels door het uitschrijven van den bekenden wedstrijd in het jaar 1902. Daar kwamen al dadelijk Steenhuizen en Tepe uit met voortreffelijk werk, dat zij in later jaren vlijtig hebben voortgezet en verbeterd. Steenhuizen gaf stereoscoopplaten, waarvan hij ook eenige collectie's in den handel bracht, ook reproduceerden wij enkele van zijn platen in ons tijdschrift. Van Tepe konden wij onzen lezers o. a. de mooie serie klauwier-foto's laten zien, bovendien illustreerde hij *Het Intieme Leven der vogels* en verleden jaar gaf hij zijn nieuwste platen uit in het bekende bundeltje *De jacht met de Camera*. Steenhuizen's mooiste werk ging naar Duitschland, om deel uit te maken van Meerwardt's boek.

Het spreekt vanzelf, dat het goede voorbeeld van deze beide heeren tot navolging opwekte en zoo kregen wij dan ook veel mooi en interessant werk te zien van Lieftinck te Groningen, Verheij in Middelburg, Van der Sleen te Haarlem en last not least van den heer Burdet te Overveen, die in de laatste jaren *De Levende Natuur* menige prachtige illustratie bezorgde; denk maar eens aan de

mooie Eidereend-afbeeldingen uit onze December-aflevering van den vorigen jaargang — en die ook drie jaar achtereen juweeltjes uit zijn schatkamer afstond aan de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten ter opluistering van haar brochures en jaarverslagen. Als gewoon liefhebber voor de aardigheid begonnen, heeft de heer Burdet zich langzamerhand een methode gevormd, zoo volmaakt, dat zijn werk op zijn minst genomen het allerbeste evenaart, wat op

Nachtegal met Meikever.

dit gebied in de wereld is verricht. Zijn verzameling negatieven, die reeds in de honderden loopt, vormt al een soort van ornithologisch museum, dat meer dan menige hudenverzameling van groote waarde is voor de bestudeering van onze vaderlandsche vogelfauna. Hij vergenoegt zich al sedert lang niet meer met het nemen van een nest met eitjes, of van een broedende vogel in een min of meer gelukkige houding. Neen, hij verlangt bovenal zijn vogels te hebben in bezigheid,

in hun betrekkingen jegens elkander en tot hun omgeving. Zodoende krijgen zijn opnamen inderdaad het karakter van documenten en worden zij werkelijk illustraties niet van Nederlandsche vogels, maar van het Nederlandsche vogelleven.

Het is daarom met groote vreugde en dankbaarheid, dat ik thans kan mededeelen, dat de heer Burdet is begonnen, de belangrijkste van zijn opnamen voor het groote publiek verkrijgbaar te stellen en wel om te beginnen

Roodborstje.

twee series, ieder van vijf-en-twintig keurig afgewerkte stereoscoop-fotografieën.

Wij zijn in de gelegenheid enkele ervan hier zincografisch te reproduceeren en ik heb daarvoor een viertal gekozen, dat mij meteen aanleiding geeft om het een en ander in 't midden te brengen over de nuttigheid der vogels. Nu de staatscommissie voor de herziening der jachtwet met haar verslag gereed is, kan binnenkort verwacht worden, dat èn jachtwet èn vogelwet bij de Kamers

worden ingediend en dan zal over de beteekenis van verschillende vogelsoorten wel een hartig woordje vallen. Dan zal niet alleen blijken, hoezeer de meeningen over de waarde der vogels uiteenloopen, maar bovenal hoe weinig positiefs wij van hun leven en bedrijf weten en hoe weinig kracht van overreding kan uitgaan van de voorstanders der verschillende richtingen. Dat kan nog een heel onverkwikkelijke geschiedenis worden en alleen een uitgebreid feitenmateriaal kon ons voor veel onnut gewrijf behoeden.

Nu geven die collecties Burdet ons een aantal van die feiten. Ziehier om te beginnen, niemand meer dan onze vriend de nachtegaal, die aan zijn hongerige jongen een meikever komt voordienen. In de boeken staat meestal eenvoudig, dat de nachtegaal zich en zijn jongen voedt met insecten, maar welke dat nu doorgaans zijn, daarvan wordt niet gerept. Toch is er al eens op gewezen, dat een vogel door 't eten van insecten soms schade kan aanrichten nl. als hij nuttige insecten verdelgt. Ook zijn er zoogenaamde „indifferente insecten“, waarvan men niet weet of ze nuttig of schadelijk zijn. Een vogel, die uitsluitend indifferente insecten verdelgt, is dan zelf ook „indifferent“.

Maar één ding staat vast, nl. dat deze Overveensche nachtegaal bezig was te werken in 't voordeel der menschheid. Nu zou je op 't eerste gezicht er wel aan kunnen gaan twifelen, of hij wel werkte in 't voordeel van zijn jongen, want zoo'n groote, harde tor lijkt voor een klein, kaal vogeljong toch wel een bijster moeilijk en onverteerbaar hapje. Wij, die bij melk en pap zijn grootgebracht, zijn onwillekeurig ook geneigd voor die teere, jonge vogeltjes een menu samen te stellen van heel fijne, weeke en papperige wurmpjes, slakken en larfjes. En nu zoo'n tor, die wij zelf niet eens zouden kunnen inslikken en die, al lukte dat, met zijn chitinehuid ons zwaar op de maag zou liggen.

Maar de oude nachtegaal brak gewoon zijn tor in tweeën en stopte het achterlijf in den open bek van 't hongerig jong en toen dat bij 't inslikken niet hard genoeg voortmaakte, gaf de oude vogel nog een paar porren met zijn snavel totdat 't brok goed en wel verzwolgen was. Het jong is goed en wel opgegroeid en zit op 't oogenblik wie weet hoe mooi te zingen. Op onze reproductie is de bek niet heel duidelijk, maar op de foto zelf zijn ook de andere jongen gemakkelijk te vinden en kun je het vederkleed van den ouden vogel tot in bijzonderheden bestudeeren. Die platen zijn zoo scherp, dat je er met een loupe, die tien of vijftien keer vergroot, nog allerlei aardige bijzonderheden op kunt ontdekken.

Nog in een ander opzicht is deze plaat een document en wel het nest, van takjes en dor blad in de brandnetels gebouwd bevindt zich wel een halven meter boven den grond, dus nog al in een ongewone positie.

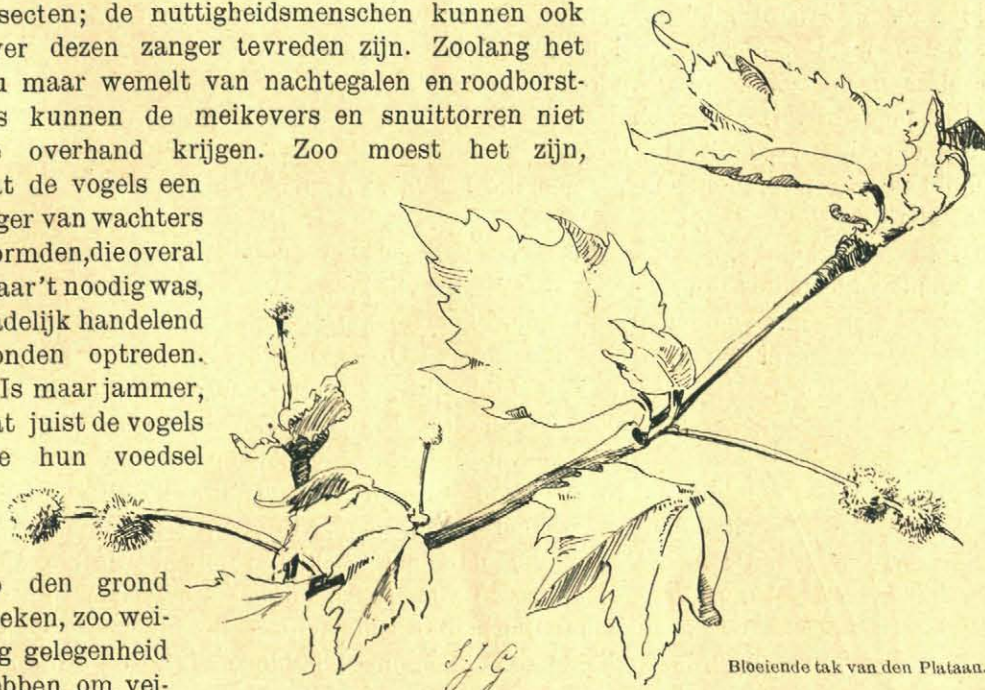
Ook de roodborstjes-plaat is een overheerlijk stuk werk. Ik wil mij nu niet met onzen vriend Godefroy begeven in een discussie over het al of niet artistieke van fotografieën, maar ik durf toch wel beweren, dat deze plaat aan duidelijkheid, belangrijkheid en treffendheid niets te wenschen overlaat. Met mijn loupe zie ik duidelijk de afzonderlijke baarden in de rugveertjes en alle détails in de beve-

dering van de oogleden. En hoe aardig is het rood in de oorstreek uitgekomen. Waarlijk, dit is wel de vogel, zooals hij reilt en zeilt. Hij zit eventjes stil aan den ingang van het hol, waar zijn nest verborgen ligt en kijkt even in 't rond, voor hij 't waagt naar binnen te gaan. Ook zijn jongen krijgen harde kost, want wat hij ze brengt is een snuitkever, ook alweer een van de allerschadelijkste insecten; de nuttigheidsmenschen kunnen ook over dezen zanger tevreden zijn. Zoolang het nu maar wemelt van nachtegalen en roodborstjes kunnen de meikevers en snuittorren niet de overhand krijgen. Zoo moest het zijn, dat de vogels een leger van wachters vormden, die overal waar 't noodig was, dadelijk handelend konden optreden. 't Is maar jammer, dat juist de vogels die hun voedsel

op den grond zoeken, zoo weinig gelegenheid hebben om vei-

lig te nestelen. Voor meezen, boomklevers, vliegenvangers en roodstaartjes kan nog gezorgd worden door het ophangen van nestkastjes, maar voor nachtegalen en roodborstjes moet men vooral zorgen, dat brandnetelbosjes en klimopboomen en rommelhoeken niet verloren gaan.

(Wordt vervolgd.) JAC. P. TH.

Bloeiende tak van den Plataan.

PLATANEN IN DEN ZOMER.

K heb u beloofd, dat wij dezen zomer nog eens naar de platanen zouden gaan kijken. Nu, ge hebt zeker wel gezien, dat zij het vorige jaar, in Juni, heel mooi gebloeid hebben. De bladeren waren toen nog klein, zoodat de lange stelen met de bolletjes van bloemen, duidelijk in het oog vielen. Er waren kleine, lichtgele bolletjes en iets grootere roodgetinte aan denzelfden boom, maar de dikke, roode kogeltjes, zaten steeds hoger aan de spil, dan de gele. Die laatste zijn natuurlijk de bloeiwijzen der ♂-bloemen, geel bepoederd door het stuifmeel. Toen de meel-